

Megállapíthatjuk, hogy a telefon és posta drágítása mellett a Te.-nek sikerült a többi fővénykezési drágítás mellett ezt az állami drágítást is létrehozni.

Dr. Korányi Károly.

A felülvizsgálati értékhatárra vonatkozó átmeneti szabályozás egy kirívó furesaságára kívánunk az alábbiakban rámutatni.

Az értékhatárok folytonos felemelésével szemben már több-
 ízben, szinte minden értékhatáremelés alkalmával felemeltük
 szerény szavunkat. Hiába azonban minden szó, minden toll-
 vonás! Az illetékesek nem fogják sohasem magukévá tenni
 sem a rendeleti szabályozás elleni *alkotmányjogi* aggályun-
 kat, sem pedig azon — nem is teljesen elszigetelt — nézetün-
 ket: *nem a fellebbvitel lehetőségét, hanem szükségességét*
kell kizárni.

Post festa csak egy kis jóakarattal orvosolható részlet-
 kérdéseket foglalkozunk.

A 49.000/1930. I. M. sz. rendelet (R.) 3. §. 4. bekezdése sze-
 rint az ott felsorolt értékhatárok *nem* irányadók a *folyamat-*
ban levő azon perekben, melyekben az első, respektíve a fel-
 lebbezési bíróság ítéletét a *Te. életbelépte előtt* hirdette ki.
 A contrario következik tehát, hogy az új értékhatárok azon
folyamatban levő perekre *irányadók csak*, amelyekben az
 ítélethirdetés a *Tt. életbelépése előtt még nem* történt meg.
 Tehát azokra is, amelyek a *Te. életbelépésekor még folya-*
matban vannak akár az első, akár a fellebbezési bíróság
 előtt. A hivatkozott bekezdés második fordulata, tehát az,
 amely a fellebbezési bíróság ítéletére vonatkozik — felhívja
 többek között a *Te. 37. §-át* és a *R. 2. §. 5. c) pontját* is. Ez
 annyit jelent, hogy a felülvizsgálat korlátozása tekintetében
 a kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság ítélete tekintetében
 a 2000 P és a kir. Itélőtábla, mint fellebbezési bíróság
 ítélete tekintetében az 5000 P-ben megállapított felülvizsgál-
 ati érték *nem* irányadó azon perekben, amelyekben a felleb-
 bezési bíróság (törvényszék-ítélőtábla) ítéletét a *Te. életbe-*
lépte előtt hirdette ki, *ellenben irányadó az oly perekre, ame-*
lyekben a fellebbezési bíróság ítéletét a Te. életbelépte előtt
még nem hirdette ki, tehát akár az első, akár a fellebbezési
bíróság előtt a Te. életbeléptekor még folyamatban vannak.

Ez igen helyes intézkedés, amely a visszaható erőt bizo-
 nyos keretek között kizárja. Eddig tehát minden rendben
 volna: Most jön azonban a *R. 3. §. 5. bekezdése*, amiből az kö-
 vetkezik, hogy *még sincs egészen így*. Ez u. i. a következőkép
 hangzik: „A *Te. életbeléptekor* akár a kir. törvényszék, mint
 elsőbíróság előtt, akár a kir. Itélőtábla mint fellebbezési bí-
 róság előtt folyamatban levő perekben a kir. Itélőtáblának,
 mint fellebbezési bíróságnak ítélete ellen nincs helye felül-

vizsgálatnak, ha a felülvizsgálati érték (Te. 37. §.) 5000 P-t meg nem halad, kivéve, ha a per értékre tekintet nélkül tartozik a törvényszék hatáskörébe.“

Ez a szabályozás felesleges, s így mint superflua csak nocet!

A 4. bekezdésből ugyanis nyilvánvaló, hogy minden oly folyamatban levő perre vonatkozik az új felülvizsgálati értékhatár, amelyekben a Te. életbelépte előtt, a fellebbezési bíróság ítéletét még nem hirdette ki, tehát amelyek a Te. életbelépésekor még akár az első, akár a fellebbezési bíróság előtt folyamatban vannak. *Vonatkozik ennél fogva olyan perekre is, amelyek az 5. bekezdésben fel vannak említve. Ennyiben superflua! Nocet* pedig annyiban, mert ha már fel- említésre méltónak tartja a R. az 5. bekezdésben említett esetet, felmerül a kérdés, *mért csak a törvényszék mint első és az Itélőtábla, mint fellebbezési bíróságról beszél és miért nem a járásbíróság, mint első és a törvényszék, mint fellebbezési bíróságról is? Igen veszélyes* következtetésekre vezethet ez és esetleg *lerombolhatja* azt, amit a 4. bekezdés — negative bár — felállított, s amire a 4. bekezdésből a contrario minden bizonytalán következtetni lehet vt. i., hogy *mindkét esetre*, tehát úgy az ú. n. járásbírósági, mint törvényszéki ügyekre áll ez a szabály.

De még *nagyobb baj* is származott abból, hogy ugyan ezen bekezdés így *folytatódik*: „Ha azonban a bíróság ítéletét a felülvizsgálati bíróság feloldó végzésének következtében hozta, az ítélet ellen, értékre tekintet nélkül, van helye fellebbvitelnek az ügyben előbb eljáró fellebbviteli bírósághoz.“ Ha ez a tétel egy *különálló* bekezdésben állana, kétségen felül *vonatkozna minden perre. Kapcsolva* azonban az 5. bekezdés első mondatához, *nyilvánvaló*, hogy *csak az u. n. törvényszéki ügyekre* vonatkozik, a járásbíróságiakra nem. Igazán

Azaz mégis! *hibásan alkalmazott előzmények után* készült az 5. bekezdés. Vegyük elő az elődöt, a 62600/1926. I. M. rendelet (régí R.). A régí R. 2. §. 2. bekezdése megfelel a R. 3. §. 4. bekezdésének, 3. bekezdése az 5. bekezdés első mondatának, végül a 4. bekezdése — tehát külön bekezdés — az 5. bekezdés második, ellentétesen „azonban“-nal kapcsolódó mondatának.

Nem szabad azonban elfeledkeznünk a következőkről:

a) A régí R.-ben *eltolódás* van az életbelépés ideje (1927. január 1.) és a régí R. 2. §. 3. bekezdésében említett *időpont* (1925. június 1.) között. Az új R.-ben nincs, de nem is volt rá szükség.

b) Ennek oka éppen az volt, hogy meg akarták szüntetni a régí R.-tel azt a lehetetlen helyzetet, amely előállott volna azáltal, hogy bizonyos — régebben a törvényszék előtt folyamatba tett — apró ügyekben felsőfokon a kir. Kúria ítéltke-

zett, jöllehet a R. életbelépte után ugyanolyan értékű új ügyekben már csak a törvényszék, mint fellebbezési bíróság. Szükség volt erre akkor, mert akkor még a *Bp. 521. §-a eredeti szövegében* volt hatályban. *Ma már nincs szükség erre a Te. 37. §-a következtében.* De különösen nincs az a) pontban említett időpontbeli egybeesés következtében.

c) *Az ú. n. feloldott ügyek sorsát szabályozó rendelkezés a régi R.-ben külön bekezdés, — tehát nyugodtan lehet úgy értelmezni, hogy az minden perre vonatkozik, nemcsak azokra, amelyek egy bekezdéssel előtte vannak szabályozva, tehát az ú. n. törvényszéki perekre.*

Formai jogról van itt szó, igen vigyázni kell tehát a jogalkotónak, hogy ne következzenek be ily. inkonzekvenciák. Helyesebb lett volna, ha az életbeléptető rendelet kibocsátása előtt a Te. 145. §-nak megfelelően összeállítják az egész joganyagot, bemutatják azt a kir. Kúria teljes ülésének és az országgyűlésnek. Akkor minden valószínűség szerint ilyen elnézések nem következtek volna be. Reméljük, hogy a Te. 145. §-ban foglalt rendelkezés nem tolódik ki úgy ad Graecas Kalendas, mint a törvényhozónak a Ppét. 104. §-ban foglalt meghagyása. *Ma már az eljárási jog amúgy is teljesen áttekinthetetlen. Addig is azonban egy kis jóakarattal ki kell korrigálni az ilyen inkonzekvenciákat, amelyekről felteszük, hogy azokat a R. alkotója sem célozta.*

Dr. Zoltán József

A törvénykezés egyszerűsítése vagy irracionalizálása?
A Te. hatálybalépése óta állandó vitaanyag annak a régi bevált, a gyakorlatba átment, kiforrott normáktól eltérő intézkedéseinek gyakorlati jelentősége és célja.

Nyilvánvalóan az egyszerűsítést célozza a Te. 16. §-a is, melyben szabályozást nyert az a rendkívül fontos gyakorlati kérdés: mi történjék az esetben, ha a per tárgyalására megjelennek az érdekeltek és a bíró akadályoztatása miatt azt el kell napolni?

A Pp. 239. §-a szerint ilyen esetben a bíróság a tárgyalást *elhalaszthatta.*

A Te. 16. §. ezt a rendelkezést megszorítja, illetve kiegészíti, amikor a régi jogszabályoktól eltérően a következőkben rendelkezik:

„Ha a határnapon a bíróság idézésére tanu vagy szakértő megjelent, a bíróság a tárgyalást a tanu kihallgatása, illetőleg a szakértő meghallgatása előtt nem halaszthatja el, ha pedig a tárgyalást a bíró akadályoztatása miatt el kell napolni, a tanut vagy szakértőt más bíró, önálló működési körrel felruházott bírósági titkár vagy jegyző hallgatja ki, illetőleg hallgatja meg.“

Pergessünk le egy jogi filmet 1931-ben a Te. 16. §-a alapján.